

i Rusland. Imidlertid maa selvfølgelig denne som andre Sager være afhængig af den Pris, der skal gives for den; og efter min bedste Overbevisning var den forlangte Pris for høj. Jeg staar ikke alene i den Henseende. Ogsaa andre Lande har ment, at den af Sovjetregeringen fordrede Pris var for høj. Jeg skal nævne nogle Eksempler.

Den 22. Oktober i Aar besvarede den hollandske Udenrigsminister i Andetkammer en Interpellation om at afslutte en Handelsoverenskomst med Sovjetrusland. Udenrigsministeren udtalte i sin Besvarelse, at en Handelsoverenskomst var utilraadelig af følgende Grunde: Den russiske Udenrigshandel er et Statsmonopol. Ruslands Økonomi er i stærk Tilbagegang. De russiske Guldfonds benyttes ifølge en engelsk Minister kun i Propagandaøjemed. Ruslands Produktion er i den Grad reduceret, at det er tvivlsomt, om der overhovedet findes Eksportartikler. Erfaringen fra de Lande, med hvem Sovjetrusland har afsluttet Handelsoverenskomster, frister ikke til Efterfølgelse. I Strid med givne Løfter endelig driver de russiske Handelsdelegationer russisk Propaganda.

Den 5. December udtalte den italienske Udenrigsminister i Kammeret, at Handelsoverenskomsten med Moskva ikke var blevet til noget, fordi de russiske Forhandlere havde forlangt Ophævelsen af den gamle russiske Ambassade. Udenrigsministeren erklærede, at man ikke ønskede en politisk Overenskomst.

Czekoslovakiets Udenrigsminister, Dr. Benes, har allerede den 7. ds. — for øvrigt samme Dag, som vi afholdt det lukkede Møde — udtalt i Rigsdagsudvalget for udenrigske Anliggender, at man gerne ønskede en Handelstraktat, men ikke kunde gaa med til den fra russisk Side foreslaaede Traktat, da den forudsatte Betingelser, som Regeringen hverken kan eller vil antage. Man ønsker en Handelstraktat, men ingen politisk Overenskomst. Det er nøjagtigt det af mig under Finanslovdebatten den 12. November forfægtede Standpunkt. Paa samme Standpunkt staar for blot at nævne enkelte Lande Frankrig, Belgien, Svejts, de Forenede Stater. Kun 3 Lande har en Statsoverenskomst, nemlig England, der har en egentlig Handelsoverenskomst, Norge og Tyskland, der har Overenskomster

af væsentlig politisk Indhold. I intet af disse 3 Lande hersker der Glæde og Tilfredshed over Overenskomsterne, vel maaske fordi man mere eller mindre i Agitationsøjemed fra visse Kredses Side tillagde Samkvemmet med Rusland en Betydning; det ikke har og sikkert endnu i lang Tid ikke kan faa, hvorved man opvakte den Slags store Forventninger, som man ogsaa er i Færd med at søge at opvække i dette Land.

Det ærede Medlem Hr. Staunings tredie Spørgsmaal er let at besvare, idet jeg allerede 3 Gange til forskellige Tidspunkter i denne Sal og nogle Gange ude i Landet har erklæret, at jeg vilde se paa Afslutningen af en Handelsoverenskomst med Sovjetrusland med Sympati. Deraf følger, at jeg, hvad jeg ogsaa udtalte paa det lukkede Møde, gerne vil medvirke til, at en Overenskomst, der er af virkelig Betydning i handelsmæssig Henseende, tilvejebringes, naar den dertil gunstige Lejlighed maatte komme. Det har imidlertid denne Gang ikke drejet sig om en egentlig Handelsoverenskomst, men om en væsentlig politisk Overenskomst, og en saadan kan ikke slutes uden til Skade for vort Land. Paa dette stadig hævdede Standpunkt staar Regeringen fast.

Forespørgeren (Stauning): Vi har nu hørt den højtærede Ministers Besvarelse. Paa visse Punkter har han Ret i, at den var i Overensstemmelse med, hvad han sagde paa det lukkede Møde, men paa visse Punkter var der en stærk Uoverensstemmelse. Den var fyldigere, den gav særlig Oplysninger paa et Punkt, som den højtærede Minister søgte at slippe udenom i det lukkede Møde. Men tilfredsstillende kan den Besvarelse, som den højtærede Minister nu gav, langt fra siges at være, for saa vidt som han forsøgte at indtage en Dobbeltstilling. Han forklarede, hvorfor og hvordan man skal have en Overenskomst, og i den sidste Halvdel af sit Foredrag søgte han at bevise, at vi overhovedet ikke burde have nogen Overenskomst. Den højtærede Udenrigsminister anførte i denne sidste Del af sin Tale en Række Argumenter: Frygten for Bolschevikerne, for den Central, der vilde blive lavet her, Frygten for, at de ingen Penge har at betale med, Frygten for, at de ingen Varer har at udligne andre Varer med. Han understregede meget stærkt, at